

Дисципліна з підготовки магістра стоматології:

Дитяча хірургічна стоматологія

Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	ОПП Стоматологія, 2022
Рівень вищої освіти	другий
Навчальний рік	2026-2027
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	2,0 кредити ЄКТС
Курс / семестр	4/VII-VIII
Укладач (і)	Доцент ЗВО Олена ПОПОВА
Викладачі, гостьові лектори	Доц., к.мед.н. Наталія ІСАКОВА, ас. Олександр ВАСИЛЬЧУК, ас. Ростислав ІВАНОВ
Місце проведення, контакти	Кафедра стоматології дитячого віку, вул. В.Стуса 2/19, child.stom@vnmua.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Програма дисципліни «дитяча хірургічна стоматологія» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія».

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми Стоматологія, циклу професійної підготовки магістра, розрахована на 2 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом УІІ-УІІІ семестру на 4му році навчання. Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «дитяча хірургічна стоматологія», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки.

Предметним напрямком програми є ознайомлення з вродженими та набутими захворюваннями щелепно-лицевої ділянки у дітей (запальні захворювання, травматичні пошкодження, пухлини, пухлиноподібні новоутворення, вроджені захворювання).

Передреквізити освітнього компоненту – анатомія людини, матеріалознавство, пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології, профілактика стоматологічних захворювань, гістологія, ембріологія та цитологія, медична біологія, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, медична фізика, мікробіологія, вірусологія та імунологія, нормальна та патологічна фізіологія, патологічна анатомія, фармакологія, дитячі хвороби й інтегрується з цими дисциплінами

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета курсу: мета вивчення дитячої хірургічної стоматології визначається **кінцевими цілями**, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її змістових модулів та є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного модулю або змістового модулю сформульовані **конкретні цілі** у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Кінцеві цілі дисципліни "Дитяча хірургічна стоматологія":

у відповідності до додатку Б ОПП кінцевими цілями вивчення дитячої хірургічної стоматології є:

- аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої хірургічної стоматології
- визначати провідні синдроми і симптоми у дитячій хірургічній стоматології
- визначати характер та принципи лікування в клініці дитячої хірургічної стоматології
- використовувати принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень в дитячій хірургічній стоматології.
- виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки
- виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої хірургічної стоматології.
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої хірургічної стоматології
- діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці дитячої хірургічної стоматології
- обґрунтувати і оформити попередній клінічний діагноз в клініці дитячої хірургічної стоматології
- обґрунтувати і оформити синдромний діагноз в клініці дитячої хірургічної стоматології
- проводити диференційну діагностику венеричних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта.
- проводити обстеження хворого у клініці дитячої хірургічної стоматології
- проводити хірургічне лікування основних стоматологічних захворювань.
- ставити остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці дитячої хірургічної стоматології.

Завданням дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» є: вміння проводити обстеження стоматологічного хворого, вивчення провідних синдромів і симптомів у хірургічній стоматології, обґрунтування та формулювання попереднього діагнозу; вміння аналізувати результати обстеження та проводити диференційну діагностику, ставити остаточний діагноз основних захворювань, виявляти та ідентифікувати прояви соматичних захворювань в порожнині рота, визначати принципи комплексного лікування в клініці дитячої хірургічної стоматології, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених хірургічних стоматологічних захворювань у дітей.

є вивчити та засвоїти на практиці клініку, діагностику та основні методи лікування захворювань зубів, тканин пародонту та слизової оболонки порожнини рота у дітей.

Постреквізити – дитяча терапевтична стоматологія, ортодонтія, ортопедична стоматологія, терапевтична стоматологія, хірургічна стоматологія

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

знати:

- питання місцевого і загального знеболення ЩЛД у дітей;
- особливості видалення зубів у дитячому віці;
- ускладнення при видаленні зубів у дітей, їх профілактика;
- закономірності перебігу, методи діагностики та лікування запальних процесів ЩЛД в дитячому віці;
- травматичні пошкодження м'яких тканин зубів та щелеп, хірургічну допомогу при цьому в умовах амбулаторії та стаціонару;
- етіологію, клініку, принципи діагностики та способи лікування доброякісних і злоякісних пухлин обличчя у дітей;
- захворювання СНЩС у дітей;
- проблеми комплексної реабілітації хворих з природженими незрощеннями верхньої губи та піднебіння і іншими природженими вадами.

вміти:

- провести аплікаційне знеболення м'яких тканин у дітей;
- провести інфільтраційне знеболення тканин ЩЛД у дітей;
- провести провідникове знеболення нижньої щелепи;
- провести провідникове знеболення верхньої щелепи;
- правильно зібрати анамнез та оформити медичну документацію у дітей;
- видалити тимчасовий та постійний зуб;
- провести розтин періостального абсцесу;
- провести розтин абсцесу м'яких тканин;
- призначити комплексне лікування при запальних процесах в ЩЛД у дітей;
- призначити комплексне лікування при травмах обличчя у дітей;
- провести первинну хірургічну обробку рани м'яких тканин;
- іммобілізувати зуб при його пошкодженні;
- налагодити тимчасову іммобілізацію фрагментів при переломах щелеп;
- подовжити коротку вуздечку язика;
- подовжити коротку вуздечку губи;
- зробити цистектомію та цитотомію невеликих кіст щелеп;
- надати медичну допомогу при непритомності, колапсі та анафілактичному шоку;
- правильно зібрати анамнез та оформити медичну документацію хворих з пухлинними процесами та природженими вадами обличчя;
- призначити та розшифрувати дані рентгенологічного дослідження хворих з пухлинами кісток;
- провести первинну верифікацію пухлин;
- видалити невеликі пухлини м'яких тканин та доброякісні пухлини щелеп.

здатен продемонструвати: знання і практичні навички з дисципліни

володіти навичками: дитячої хірургічної стоматології

самостійно вирішувати: питання вибору методу лікування основних хірургічних захворювань порожнини рота

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми: 4, 5, 7, 9, 10, 15, 24, 27, 32, 34, 44, 48, 51 за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання: Г, Д.

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу: 2, 5, 11.

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні): 2, 5, 11., пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань: Г, Д.

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і

юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи: Г, Д.

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання: Г, Д, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи: Г, Д.

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу: Г, Д для різних верств населення та в різних умовах: 1, 5, 8, 17, 20, 40, 42, 44.

2. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Лекції:	8
Практичні заняття:	36
Самостійна роботи:	16
Всього	60

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тематичний план лекцій
1.	Місцеве та загальне знеболювання щелепно-лищевої ділянки у дітей (анатомо-фізіологічні особливості, види та методи місцевого знеболювання у дітей; показання, протипоказання). Особливості видалення тимчасових та постійних зубів у дітей, профілактика ранніх та пізніх ускладнень (показання, протипоказання до видалення зубів у дітей, техніка виконання; інструментарій для видалення зубів у дітей).
2.	Загальна характеристика особливостей перебігу запальних процесів тканин щелепно-лищевої ділянки у дітей. Гострі та хронічні періостити. Клініка, діагностика, методи лікування. Гострий та хронічний остеомієліт лицевих кісток. Класифікація, етіологія, патогенез, клінічні форми захворювання. Закономірності прояву у дітей різного віку. Діагностика, диференційна діагностика, методи лікування, ускладнення та їх профілактика.
3.	Запальні процеси м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки у дітей (абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункули, карбункули). Закономірності клінічного перебігу, діагностики, диференційної діагностики та лікування.
4.	Захворювання слинних залоз, скронево-нижньощелепного суглобу у дітей. Закономірності клінічного перебігу, діагностики, диференційної діагностики та лікування.
Тематичний план практичних занять	
1	Анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин і органів щелепно-лищевої ділянки у дітей.
2	Знеболювання хірургічних втручань в щелепно-лищевій ділянці у дітей в умовах амбулаторії та стаціонару.
3.	Видалення тимчасових та постійних зубів у дітей.
4.	Одонтогенний та неодонтогенний, гострий та хронічний періостити щелеп.
5.	Гострий одонтогенний та неодонтогенний остеомієліт щелеп у дітей.
6.	Хронічний остеомієліт щелеп у дітей.

7.	Гострі запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба у дітей.
8.	Хронічні запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба у дітей.
9.	Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів. Залік.
10.	Гострі та хронічні, одонтогенні та неодонтогенні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки.
11.	Одонтогенні та неодонтогенні абсцеси щелепно-лицевої ділянки.
12.	Одонтогенні та неодонтогенні флегмони щелепно-лицевої ділянки.
13.	Фурункули та карбункули щелепно-лицевої ділянки.
14-15.	Специфічні захворювання: актиномікоз, туберкульоз, сифіліс, СНІД та ВІЛ - інфекція: прояви в щелепно-лицевій ділянці у дітей.
16.	Гострі захворювання слинних залоз у дітей: епідемічний та неепідемічний паротит, калькульозний субмаксиліт.
17.	Хронічні запальні захворювання слинних залоз у дітей. Травматичні пошкодження м'яких тканин: забиття, гематома, садна, рани.
18.	Опіки, відмороження.

4. **ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ**

Поточний контроль на практичних заняттях	<u>Методи:</u> усне або письмове опитування та тестування, комп'ютерне опитування та тестування, розв'язання ситуаційних задач
Підсумковий контроль дисципліни – залік	Проводиться на останньому практичному занятті і встановлюється за поточною успішністю відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
*Підсумковий контроль дисципліни – диференційований залік	Проводиться на останньому практичному занятті і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
** Підсумковий контроль - іспит	Проводиться під час екзаменаційної сесії за графіком іспитів (і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

5. **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ**

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова
([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf))

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролі	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за

	семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за екзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента де

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

6. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

7. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поведіння в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацюють навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускаються до заняття,

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри *стоматології дитячого віку* ; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальний заклад режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідаються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_стоматології_дитячого_віку) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за

якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_стоматології_дитячого_віку Студенту/форма навчання очна/курс 2/навчально-методичні матеріали).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> студенту/аспіранту

ЛІТЕРАТУРА

Базова :

1. Management considerations for pediatric oral surgery / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 551–558. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_oralsurgery.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
2. Management considerations for pediatric oral pathology / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 545–550. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_oralpathology25.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
3. Oral and maxillofacial surgery / ed. by L. Andersson, D. G. Krishnan, Z. S. Peacock et al. 2nd ed. Hoboken : Wiley-Blackwell, 2025. ISBN 978-1-119-84292-7. DOI: 10.1002/9781119842958.
4. Clinical review of oral and maxillofacial surgery: a case-based approach / ed. by S. C. Bagheri. 3rd ed. St. Louis : Elsevier, 2025. ISBN 978-0-443-11030-6.
5. Vyas H., Gune N., Balgi P. Dental caries and traumatic injuries in pediatric dentistry: current concepts in clinical practice. Cham : Springer, 2025. 427 p. ISBN 978-3-031-98928-5. DOI: 10.1007/978-3-031-98929-2.
6. Vyas H., Gune N., Balgi P. Traumatic dental injuries to the permanent dentition. Dental caries and traumatic injuries in pediatric dentistry. Cham : Springer, 2025. DOI: 10.1007/978-3-031-98929-2_11.

7. Vyas H., Gune N., Balgi P. Traumatic injuries to the primary dentition and sequelae to permanent dentition. Dental caries and traumatic injuries in pediatric dentistry. Cham : Springer, 2025. DOI: 10.1007/978-3-031-98929-2_13.
8. Guidelines for monitoring and management of pediatric patients before, during, and after sedation for diagnostic and therapeutic procedures / C. J. Coté, S. Wilson, American Academy of Pediatrics, American Academy of Pediatric Dentistry. Pediatric Dentistry. 2025. Vol. 47, no. 6. P. E100–E128. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_monitoringsedation25.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
9. Use of local anesthesia for pediatric dental patients / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 407–414. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_localanesthesia.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
10. Antibiotic prophylaxis for dental patients at risk for infection / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 564–570. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_prophylaxis.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
11. Policy on pediatric dental pain management / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/p_pdpainmgmt25.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
12. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку : нац. підручник / Л. М. Яковенко, В. Г. Черкасов, І. Л. Чехова та ін. ; за ред. Л. М. Яковенко. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : ВСВ «Медицина», 2022. – 496 с. – URL: https://pdmu.edu.ua/storage/departments-npr-opp-stom/docs_links/cJRSYrUWqrbFhM9xKPg1G4xYfS4vHF4HfgFVKEsB.pdf
13. Мельник В. С. Доброякісні та злоякісні пухлини щелепно-лицевої ділянки у дітей : навч. посіб. / В. С. Мельник, Л. М. Білишук, К. В. Зомбор, Р. О. Халак. – Ужгород : Говерла, 2025. – 64 с. – URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/069cc372-096f-40f3-aabb-6a04585a6446>

Допоміжна :

1. Малик С.В. Хірургія для стоматологічних факультетів. -Нова книга.-2020. -440 с.
2. Г'ю Патерсон, Кріс Дінс – Основні теми загальної та невідкладної хірургії: посібник зі спеціалізованої хірургічної практики: 7-е видання. “Медицина” – 2024р. – 320с.
3. Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery: textbook / L.V. Kharkov, L.M. Yakovenko, N.V. Kiselyova. -2nd edition. -2020. 104 p.
4. Малік С.Ст. – Хірургія. Підручник стоматологічних факультетів. Нова Книга. – 2020р.-440с.
5. Яковенко Л.М., Черкасов В.Г., Чехова І.Л. – Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку. Підручник. “Медицина” – 2022р. – 496с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
Сайт кафедри [https://www.vnmu.edu.ua/кафедра стоматології дитячого віку](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра%20стоматології%20дитячого%20віку)
Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>
Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
Англомовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій:
<http://www.pubmed.com>
Англомовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я:

<https://emedicine.medscape.com/pulmology>

Силабус з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Стоматології дитячого віку (протокол 1 від «_26_»_серпня_____2026 р.).

Відповідальний за курс

доц., к.мед.н

Наталія ІСАКОВА

Зав. кафедри проф, д.мед.н.

Микола ДМІТРІЄВ

